

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Egész évre 6 kor. félévre 3 kor. egye szám 2) fillér.
Elozi zetesi penzek es reklamaciok Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőjéhez küldendők.
Hirdetési díj: 4 hasábnal petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fill. többi órzi hirdetésnél soronként 15 fill. Bélyegdíj 60 fill. Nyilttér petitsora 50 fill.

Métely a nyáj között.

„Métely a nyáj között“ czimen nem régiben jelent meg egy czikk e lap hasábjain s hogy most ismét ez a czime czikkemnek, bizonyosság arról, hogy a betegség nem szünt meg a nyáj között, mint a következő eset, sajnos, kétséget kizárólag igazol.

A minap egyik muramenti községben akadt dolgom s ez alkalommal a község jelenvolt jómódu, értelmes gazdáival szokásom szerint egyről-másról beszélgettem. A világ folyásáról szólván, felemlittem az angol-bur háborút s a burok küzdelmét a magyar szabadságharczal hasonlítottam össze.

Beszélgetésünk folyamán így rátértünk a mi szabadságharczunkra s ennek az angol-bur háboruhoz való hasonlatosságát fejtegetvén, a többi közt felemlittem, miszerint a mi vitéz honvédeink is hasonló fényes diadalokat arattak az osztrákokon, mint most a burok az angolokon s csak úgy győztek az osztrákok, hogy kétszáz-ezer orosz katonát kaptak segítségül.

Erre a jelenvoltak egyike, egy igen értelmes gazda, aki ráérő idejében szokott olvasgatni, szószerint ezt mondta: „bár csak még jobban kikaptak volna a magyarok negyennyolczban“.

Annyira felháborodtam egy magyar honpolgár eme kvalifikálhatlanul arczátlan kijelentésére, hogy szó nélkül rögtön távozni akartam. Kissé lecsillapulva azonban mást gondoltam és visszaülve helyemre, megkérdeztem az atyafitól előbbeni kijelentésének okát.

„Azért mondtam azt, — felelé, — mert a magyaroknak nem volt igazuk.“

Bámulva néztem körül a jelenvoltakat, mire a házigazda, mintha csak kitalálta volna a gondolatomat, megjegyezte: „látja kérem, tekintetes ur, mit csinálnak a papok.“

Nagyon sajnálatos dolog, hogy igaza van. Félreértés elkerülése végett azonban, mielőtt tovább mennék, a dolognak magyarázatot kell adnom.

Nagyon jól tudjuk, hogy a tisztán vendajku muramenti községekben köz-

kézen forognak a szláv Mohor és egyéb, külföldről importált tendencziózus, szláv nyomtatványok. Ezeknek raktárát a csendlaki esperes parochiáján lehetjük fel; itt gyűjtik az előfizetőket, innen küldözgetik szét és árusítják potonpénerért azokat a könyveket, amelyek mindenre inkább alkalmasak, mint arra, hogy vendépünkben a magyar hazához tartozás érzetét felkeltsék, a magyar hazafias érzületet ápolják.

Egy ilyen könyvből olvasta az én emberem azt, hogy a magyaroknak 48-ban nem volt igazuk. S csodálkozhatik-e valaki azon, hogy abban a frankfurti könyvnek nevezett rongyban ama nagy időnk tanui nem halhatatlan hősöknek, vértanuknak, hanem hűtlen lázadóknak vannak feltüntetve?

Azt kérdezem már most, hogy mi célja van a csendlaki esperesnek ezekkel a könyvekkel? Ki akarja-e ölni vend népünköt a magyar hazafias érzületet és őket annak a hazának, melynek kenyerét eszik, ellenségévé akarja-e tenni? Ezt nem merem, nem

TÁRGZA.

Ha rád gondolok . . . .

Ha rád gondolok néha, néha
Ábrándos, kedves, kis leány,
Ugy érzem, gondolom magamban;
Mégis szeretelek talán.

S ha méla arczod néha látom,
Mélyről a bu dereng reám:
Tudom, te is szeretted egyszer
Valakit mélyen igazán.
Pusztai Béla.

Megtörlás.

A vér elborította Csoboth Pál szemét, agyára tódult; a daliás, viruló fiatal ember egy hőrgésbe fuló jalkiáltással bukott le ájultan az iroda szőnyegére.

A kiáltásra, zuhanásra ijedten futott be Gáspár, a hűséges inas, öreges rekedt hangján kiáltozva és Csoboth vállát rázogatva iparkodott életre kelteni a lélt urat. Az intézet többi tisztviselői is — kevesen — befutottak, ideges kapkodásuk közt nagysokára jutott eszükbe egy pohár vízzel önteni le a fiatal főkönyvelő arczát, homlokát. Erre az föleszmélt, halotti sárgaság terült el szép for-

májából kikelt arczán, szabódva, röstelkedve, hazug mosollyal hátrított el minden segítséget, de azért csak vonszoltatta magát Gáspárral kis irodája pamlagára; mialatt a jószágos, öreg szolga szép hosszszában eligazgatta a lábait, ő lassanként szedte össze emlékezetében az eset részleteit, oda sem figyelve a kollegák résztvevő kérdéseire. „Köszönöm, elmúlt, elszédültem, már semmi bajom!“ hebegette gyorsan, — a patak felett is gyorsan fut át az ember a deszkaszálon, hogy rá ne érjen elveszteni az egysúlyát, — a mire aztán az urak megnyugtatta kiszállinkóztak. Gáspár egymásután két pohár vizet is erőszakolt a felecsodott emberbe, aztán észrevevén, hogy valami levélféle hever az asztal mellett, — ejnye! pedig Csoboth ur nem szokott így szemetelni, — azt fölvette s gondosan az asztalra tette a feltépett boríték mellé. „Ismerős írás,“ gondolta s aztán oda szólt a pihenőhöz: „Nagyságos ur, talán bérkocsit hozzak, otthon a nagyságánál majd egészen elmulik a rosulléte.“

Csoboth felugrott, azaz hogy fektéből ülésbe roskadt, kinosan rángatózó arczal csak annyit birt mondani: „nem kell!“ Aztán egy percig merően nézett maga elé, a pamlag tornájára hanyatlott bágyadt sohajjal rumos théat hozatott.

Mikor a szolga eltávozott, Csoboth Pali, a sápadtan is „szép Pali,“ felkelt és bizonytalan lép-

tekkel járkált a hosszas, keskeny irodában fel s alá. Az agyáról leszállt vér így egészséges forgása jutott, de a teljes eszmélet és világos emlékezés a fiatal férfi szívébe új tört dőfött. A nyilaló győtrelem most nem verte le lábáról; már nem találta készületlenül. Hamar megjött a természetes visszahatása is: „eh, hátha nem is igaz!?! Kár volt komolyan vennem a névtelen gazember rágalmát.“ Hanem azért mégis a levél után nyult és leült az olvasásához:

„Uram,

Jobb későn, mint soha. Kétheti késedelemmel ugyan, de ma délután pontban 4 óraker, saját lakásán, vege át kinevezési okmányát; új rangjával, érdemeire tekintettel, a „felszarvazott férj“ czimét és jellegét díjmentesen adományozom.

A megillető (!?) tisztelettel

Alteregó.“

„Bolondság!“ gondolja a fiatal férj, „Piroska nem játszhat ki engem; ongem, a kiért az első urat megcsalta. Nem elvetemült teremtsé ő; csak-hogy a koros ember mellett énekenem, a nála is fiatalabbnak nem birt ellenállni. Aztán micada fűzkő mérközhetik velem? Kell nálam szebb, erőtejjesebb, jobbkedvű ember? Meg kétszeres mézes-hetek után a vére is kitombolta magát. Most meg épen hozászkottattam a tartózkodásához, mióta — hat hete — éjfélig itt fáradok a bilancz mellett,„

akarom elhinni, mert ez leplezetlen hazafurulás lenne, mely az igazság szolgálatát sújtó kezét hívja ki maga ellen.

Nincs más mentéség, mint kiteríteni a lelképásztori buzdóság bő köpenyegét és alája bujni. Mert tényleg a vallás terjesztésének, a vallásos szellem ápolásának ügye alatt terjesztettek azok a szláv könyvek.

A papnak hivatása és kötelessége a reá bízott hívők seregének vallásos szellemben való nevelése; kötelessége hűvében a hitbuzsóság növelni, s aki erre kifogástalan eszközökkel, más fontos nemzeti közérdek esorbítása nélkül törekszik, kivijva tisztelőtünk és elismerésünk mint a esatattízbén helyét megálló katoná, mert kötelességét teljesítette.

Meg kell azonban válogatni az eszközöket, kétszeresen meg kell válogatni itt nálunk, ezen az exponált nemzetiségű vidéken. Ha mindenhol, itt nem szentesíti a ezét az eszközöket.

De vajlon elősegíti-e a vallásos szellem terjesztését az olyan olvasmány, amelyben a magyar szabadságharc s egyéb, nem vallásos irányú közlemények a magyarság elleni gyűlölet epéjébe mártott tollal vannak megírva?! Bizonyára nem. Pedig úgy látszik a esendlaki parochiában ilyen könyvek is vannak raktaóron, mert az én embebern egy innen kapott szláv könyvből olvasta a magyar szabadságharc történetét. Hátt épen itt van a nagy hiba.

A muraszombati járás derek tanító kara évtizedek óta fáradhatlanul küzd a magyar nyelv, a magyar szellem terjesztése érdekében s ezen törekvésében segítő társul szegődött hozzá, legújában a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely eskélyan erejéhez mérten a magyarsítás terén üdvös munkálkodást fejt ki.

Miért nem tagjai Tótság katolikus papjai ennek az egyesületnek? Miért nem támogatják ha anyagilag nem is, de legalább erkölcsileg?! Hiszen ha a köznép között valami üdvös eszmét, vagy intézményt terjeszteni kell, vele valamit megkedveltetni akarunk, erre elsősorban a papok vannak hivatva, a

kik a nép között élnek, a kiknek oly hatalmas fegyver van a kezükben: befolyásuk a nép lelkületére! Vétkezik, aki ezt a befolyását nem a magyar haza, a magyarság ügyének javára használja fel. És vétkére nincs mentéség, mert az igaz magyar hazafi a hazafiságot a pártpolitika, a társadalmi surlódások, viszálykodások fölé kell hogy helyezze mindenkor.

Ami katolikus papjaink, sajnos nem így eselkedtek, hanem kicsinyes okokból magára hagyták a még bölcsőben ringó gyermekeket, a magyarsítás ügyét s a eselekvés mezején távollétükkel tündökölnék. S ha mindennek indítókat kutatjuk, megint csak a esendlaki parochián találjuk magunkat. Hej! nem így volt ez annak idején.

Nagy baj ez, de még nagyobb baj a másik, ama magyarellen szláv könyvek terjesztése. Ezek alkalmasak megmételtyezni az ifjú nemzedék lelkét is, mert amit a szülők belőlük olvasnak, azt bizonyára nem tartják titokban az olvasmányok iránt érdeklődő iskolás gyermekeik előtt, a gyermekek pedig fogékony, nemcsak a jóra, hanem a rosszra is.

Igy rontják le a Mohar és a többi szláv könyv terjesztői és olvasói azt az oltárt, amit a tanítók annyi fáradsággal és buzgalommal emeltek a gyermekek szívében, lelkében a magyar nyelvnek, a magyar hazaszeregetnek.

Rakjuk máglyára ezeket a könyveket, égesünk el őket az utolsó darabig! A máglya tüzeinek világánál ott látjuk majd lobogni azt a zászlót, a melyre írva vagyon: „a haza mindenelőtt.” Béke jobbot nyujtva egymásnak, ez alá a zászló alá sorakozzunk mindnyájan s akkor Tótság a magyarság bevehetetlen végvára lesz.

Igaz magyar hazafiság, adveniat regnum tuum!

Sinkovich Elek.

Szendrágaság.

Messe innen, Morva-Osztrauban, Kladnoba és Cseh-Morvaország más bányatelepén is a munkások kintükét a vörös lobogót.

velő lelkében. Ordítani szeretett volna Othellóval; „Bizonyoságot, bizonyoságot nekem!”

Pillantása a falí órára esett; negyed tőre járt. „A golád firkász jól kiszámította, mit tgyen!” dühöngött: Csoboth; gyorsan kalapja és törös botja után nyult és bucsutlanul elrohant, észre sem véve a hátsó lépcső felől theájával közlőgő inasát.

Szinte futott a harmadik utcába, fel a palatászerű bérház második emeletére; kulcsával lázas sietséggel kinyitotta lakása külső ajtaját, s mire ez nagy zajjal becsapódott már ott állt, ott támolygott a földön közepén — előtte, reggeli pongolyában, rémült arccsal felesége és nyugodt arccsal Vámos, a ki alighanem otthon felejtette szakétjét.

A férj, az úgy Csoboth, egy hangot sem birt adni Félig útsere emelte jobbját, de mintha kőre kővé meredt volna, nem jutott tovább. Az első férj, Vámos, mindenesetre fényben volt. Szilárd, nyugodt hangon ennyit mondott: „Uram, én nem azért adtam önek feleséget, hogy ő elhagyolva házibarátot fogadjon. Későn, je meg nekem, hogy az ő ré szerepét átvettem s megakadályozom, hogy harmadik személyek avatkozzanak ő nagysága háziséletébe.”

Csoboth elképvede, halálsápadtan hallgatta. Aztán fojtott hangon ennyit mondott: „Akkor nekem nincs itt keresni valóm” — sarkon fordult és kitámaszkodott.

Harmadnap, áttét homlokak, lelték meg gyantulan kirándulók a budai hegyek között. Árnycika azonban örökké válaszfal gyantán állt a másik két büntárs között.

Keresztényi

És sulyosan bizonyítja ami nagy gyöngeségünket, hogy mi itt Magyarországon épp oly nagyon érezzük a sztrájk káros hatását, mint a esch-morva részvényes, aki nem akar munkásának tisztességes bét adni. Nálunk is mindüött fölhárogzik a panaszos szálló ige:

— Drágább lett a szén!

Igen nekünk is meg kell nyílenünk azt, hogy a esch-morva munkás eldobta a szénfejtő eskányt és elkecseregett bérlérczot indított, hogy a három nyolcas (8 órai alvás, 8 órai munka, 8 órai szórakozás) igéjét megvalósítsa. Ugy történt ugyanis, hogy a sztrájk folytán Ausztriában kifogytak a szénkészletek és beállott az a soha nem történt eset: Ausztria az ő hatalmas iparával és házi szükségletével részben rászorult a magyar szénre. Föl is lendült egy két nap alatt óriásiilag a magyar szénbányák üzeme s megindult hatalmasan a forgalom Ausztra felé. Ezer és ezer vagyonra való fekete gyémántot röptének a m. kir. államvasutak naponta, Bécs és Prága felé.

De semmi okunk nincs arra, hogy örvendezzünk a magyar szénbányászat ügyétén fellendülése fölött. A magyar szén urai, a részvénytársaságok mohón kaptak az alkalmon és hatalmasan felemelték a szén árát. De nem csak azét a szénét, melyet a megszorult Ausztriába visznek, hanem azét a néhány kilóra valóét is, amit az idevaló szegény ember vásárol, hogy megelje magát a tél hidege ellen és hogy a takaréktüzhelyen elkészítse a maga szegény ebédjét és vacsoráját.

A tél amogy is rettegett ellensége a szegény embernek s ime, most jönnek a részvénytársaságok és alapon keresztül hozzák a sok ezer földhöz ragadt ember től számadását. Készírszót színek előtt állunk és bármint zúgolódnunk, vásároljuk a drága szentet — azért, mert a esch szocialistáknak sztrájkolni tetszik.

A részvénytársaságok országza a miénk. Az állam, a hatóságok, a közélet minden faktora kedvezményekkel látja el, dédelgeti a részvénytársaságokat, adkedvezményeket, szállítási ölesőségeket, vasutakat építünk nekik, nehogy az istenért valahogy megbukjanak. De ezek ami részvénytársaságaink éppen nem olyanok, mint amink példálul Angliában vannak, ahol a nagy kereskedelmi és parti vállalatok érdeke szorosan ösze van kötve a haza és a közönség érdekével.

A szellem, mely ami részvénytársaságainkat átlengli, ridog mint egy főkönyv. Semmi érdek a közönség érdeke iránt. A közönségtől, a hazától, csak pártolást és kedvezményeket várnak, de soha esnek ágában nincs a jót hasonlóval viszonzni. Mi a közönség a részvénytársaságok számára vagyunk, de ők csak a maguk számára vannak.

Mi szeretünk dicsekedni kulturánkkal, miveltségünkkel. Mégis milyen mesze vagyunk még a barbárnak nevezett Oroszországtól. Ott is felemelték a szén árát, ott is zúgolódott a szegény mazzik, de hamarosan megjelent egy czári ukáz, mely szerint, aki egy meghatározott (elég elfogadható) áron túl felemeli az egy métermázsán auli sulyban vásárolt szénnek az árát: az Uraba száműzetik.

Lám, a barbár Oroszország, hogy gondoskodik arról, hogy gazdag szénbányatulajdonosok (ott is nagyobbra részvénytársaságok) ki ne zsarolhassák a szegény embert.

Ó, hogy elkelve most minálunk ez a szigorú czári ukáz!

Azonban mi zúgolódva bár, lapos tárczával bár, de azzal a tudattal, hogy ezen nálunk nem lehet változtatni, fizetjük a szén felszólott árát, éppen úgy, mintha megszorult bécsi gyárosok volnánk. Nekünk a bécsi gyárossal szemben semmi kedvezményünk sincs. Azon pár kiló szénem, melylyel a tél hidege ellen védekezünk, éppen annyit akar nyerni a kapzsi részvénytársaság, mint a külföldi gyárostól, akinek, ha sztrájk nincs, soha esze ágába se jut magyarszenet vásárolni, hol ott ő állandó fogasztók vagyunk, továbbá honfitársak és szegény emberek vagyunk, de ez semmi a magyar részvénytársaságok szemében ez nem ér arra, hogy nem szabad felcsigálni a szükségletet, kielégítő szén árát.

Szomorú dolog ez. Szegénykezünk is, harag-

Elegéden kelt föl s járkált újra, tovább fűzve okoskodását. „Mintha bizony az asszony is, a hires „harminez éves asszony” ugyan ilyen médon, higadtan okoskodnék a kísértés idején!” Igaz, hogy sok rosszat hall az ember. Még az az utalatos Goldstein is milyen szép dzsentrilányhoz férközött, mint protektor! No de Piroskának semmi féle protektóra-sincs szüksége. Az öreg gróf meg pénzrel tartja Feketénét, a ki ugyan éhenhalhatna a napidíjas na mellett; — de az én feleségem vagyona többet kamatoz meg ez én fizetésemmél is! Eh, mindna e!”, hogy az a nyomorult levél igazat mondana?”

Mégis újra kezébe vette. Hm, olyan ismerős irás . . . Egyszer csak felkaczagott: „ez csak Vámos írhatta! Ijesztani akar, öszozbul, amiért Piroskával én szavaztam fel ökelmet! Na ügyvéd ur, jobb diplomátánkat tartottam!”

Hangos nevetésére a kollégák kíváncsián betekintettek az ajtó, de rögtön szétrebbentek: való zínüleg rájuk nyitott a tulsó oldalon valamelyik igazgató. Csoboth észre sem vette; azt vette észre, hogy az imént elharmarkotta véleményét: végre is a közirás h-szonlatossága nem elég bizonyíték, aztán az asszony első férje, Vámos, olyan méltósággal, gyöngéden, lovagiasan járt el a rajtakapottakkal szemben, mikor kikötötte Csoboth hazaságát és esendben elvált Piroskától (visszatáda egész hozományát, sőt többet is), hogy sértés volna valami gereskes vagy neutelen lépést föltetni a derek ember felől. . . . De hát akkor ki, és hogyan jutott az áruló szerephez? Talán mellesleg kalandjainak valamelyik hősnője, a ki esetleg Piroskának is árulkozott?!

Vihar tombolt a maskor olyan nyugodt főköny-

szünk is miatta. Így zsarolnak ki bennünket a mi részvénytársaságaink, amikor rájuk vagyunk szorultak.

De az üzlet ideig emberének uszoras számításával szab fel kell emelnie a törvénynek az ő tiltó szavát.

Itt az ideje, hogy alkotmányos uton törvényt hozzanak, olyan törvényt, mely azt a célt szolgálja, melyet az említett czári ukáz. A fogyasztó közönséget meg kell ortalazni nemcsak a szénbányarészvénytársaságok, de egyáltalán mindenféle közhasználati cikket produkáló vállalkozók kárpuzására ellen

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Alsó-Lendva-regedei vasut.** Dr. Gosztony Mihály engedélyt azon kérelmet terjesztette Vasvármegye törvényhatóságához, hogy az Alsó-Lendva-Muraszombat-Regedei vasutra megszavazott hozzájárulás érvénye meghosszabbították és a segély felemeltessék. A f. hó 5-én és folytatva 6-án tartott vármegyei közgyűlés Gosztony Mihály kérelmével elutasította, mert a mult évi decembri közgyűlés határozata szerint a körmend-muraszombati vasutra megszavazott 18'000 ft-rba az Alsó-Lendva-regedei vonal beszámítottát s az 1899. decz. 31-én lejárt határidő meghosszabbítása is a körmend-muraszombati vasut kiépítésével tárgyalomán vált. Eddig 65000 ft-t hiányzott az Alsó-Lendva-muraszombat-regedei vasutra, most a 28000 ftt segélynek elvonásával 95000 ft-ra emelkedett a hiányzó összeg. Ezt a nagy summát előteremteni alig remélhetjük s ilyen formán, ugy látszik, le kell tenünk a reményről, hogy Alsó-Lendva és Regede felé a közeljövőben vasutunk legyen.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter Schnell János muraoszbati adóellenőr a X. füzési osztály 3-ik fokozatából az 1-be léptette éi.

— **Egyházi hír.** Mintek Antal volt eskütorjai ferenczrendi áldozár, esztergomi érsekmegeyi segédlelkész a budapesti II. ker. áll. tanítóképző-intézethez hittanárul nevezettet ki.

— **33 évig községbiró.** Szever Mihály Szent-Sebestyén község birája 33 év óta viseli ezt a tisztséget s ezen idő alatt kötelességét mindenkor lelkiismeretes pontosságal teljesítette, a község javát töle telhetőleg előmozdította. Szent-Sebestyén község képviselő-testülete nemrégiben rendkívül közgyűlést tartott s ezen alkalommal Szever Mihály érdemeit kellőképen méltatván, azokat jegyzőkönyvbe iktatta s az érdemes községbirónak köszönetet és elismerést szavazott. Egyuttal pedig elhatározta, miszerint felsőbb helyen Szever Mihály kitüntetését fogja kérelmezni.

— **Öngyilkosság.** Kühár István véghegyi lakos, uradalmi mező- és erdőőr f. hó 5-én a véghegyi erdőben egy fára felakasztotta magát. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a magába zárkózott, buskomor ember öngyilkosságát követelt el. Övezge és 6 kisköru árnya siraftja a szerencsétlen, aki 27 évig egyfolytatlan szolgált a véghegyi uradalomnál s lühségeért szolgálati érdemet kapott.

— **Uj gyár Szent-Gotthárdon.** Mint meghibázott helyről értesültünk, egy bécsi gyáros az unjonnan nyitott Széll Kálmán-telepen, a vasuti állomással szemben játékaru-gyártó szándékokkal felállítani s a szükséges telket már biztosította is magának. Ezel a negyedik gyártelep épül fel Szt.-Gotthárdon.

— **A „Gyakorlati Mezőgazda”** című s Kassán megjelenő gazdasági szaklap január 11-ével 24-ik évfolyamába lép. — Gazdasági szaklapjaink közül alig van egy, mely a gazdaság különböző ágazataira vonatkozó ismereteket, kísérletezések s újabb kutatások eredményeit a gyakorlatias irányban tárgyalná, mint épen a „Gyakorlati Mezőgazda.” A lap Kovács Béla gazdasági intézeti igazgató főosztályos s Gerlóczy Géza igaz. int. tanár felölös szerkesztése alatt áll s havonként két ízben jelen meg. Előfizetési ára: egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

— **Lemondás.** Riemer Zsigmond vashidegkúti pénzügyári szakaszvezető ezen állásáról lemondott.

— **Vásáregedélyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Vasvármegye területéhez tartozó Tótkeresztúr hőségen további intézkedésér événként kétszer és pedig április 16-án és június 4-én, illetve ha ezen napok vasárnap vagy ünnepnapra esnek, ugy az ezen határnapok után következő hétköznapokon kizárólag állatvásár tartassék.

— **Uj csendőkerületi parancsnokság.** Tervben van, sőt az előmunkálatok is folynak, hogy a székesfejvári csendőkerületi parancsnok-

ság kétféle osztássék Az uj parancsnokság székhelyét Szombathely van kiszemelve.

— **Az országgyűlési képviselő választások** meg ez év folyamán, legkésőbb az őszszel meg fognak tartatni.

— **Állatvásárok Tótkeresztúron.** A kereskedelemügyi miniszterium engedélyvel Tótkeresztúr községben ezentel évenként kétszer április 16-án és június 4-én (esetleg a rákövetkező határnapokon) marhavásárok is tartatnak.

— **Uj szer a filokszerá ellen.** A párisi tudományos akadémia utolsó ülésén a filokszerá ellen uj hathatós szert mutatott be Laufrey francia vegyész. Szerinte ha egy kilo pikrinavat feloldanak kilenczven liter vízben, oly oldatot kapunk, aminek literje csak mintegy négy fillérbe kerül és ami leghatásosabb ellenszere a filokszerá pusztításainak. Ez a folyadék Laufrey állítása szerint nemcsak a filokszerát pusztítja el, hanem az összes többi gőcesvívi állatkákat, így az ugynevezett fehér férget, mely a szőlőtől gyökereiben található. Legjobb, ugylátszik, ha július és augusztus hónapokban fecskendezik be a szőlőtövekbe. Az alma, körte és barackfára ennek a szernek hasonló hatása van.

— **Bölöni Béla** aradi királyi pénzügyi felügyelő a mult hét folyamán megvizsgálta a vasvármegyei határszéli pénzügyári szakaszokat és kirendeltségeket.

— **Vasvármegyei öreg honvédek a budapesti menházban.** A budapesti 1848/49-es honvéd menház kibővítése lehetővé tette a f. év május havától kezdve 50 48-as honvéd fővelélt. A menház felügyelő-bizottságának előke dr. Csátty Lajos miniszteri tanácsos megkereste vármegyei elnököket, hogy a következő vasmegei negyvennyolcas honvédek életében létét és azt, vajon menházba felvételüket kívánják-e megtagadni sziveskedjék. Az illető aged honvédek nevei: Kohl Ferencz 48-as közhonvéd, Farkas József Boldogaszonyi és Kaiser Károly Város-Szalónak.

— **Legjobb orvoság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító lapdacsoat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és bizonyos hatnak és a legelőndűlt orvosok által ajánlaltatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenki t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelemükbe ajánljuk 1 tekerces, mely 6 doboz, á 15 ladaacs 1.05 ft. A pénz előzetes beküldése után 1 tekerces 1.25 frtért, 2 tekerces 2.30 frtért, 3 tekerces 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerára. Bécs, I. Singerstrasse 15.

Közgazdaság.

Védekezés a lisztharmat ellen.

(Kénpör, kénmáj.)

A mult nyáron, sajnos, a magyar szőlősgazdákknak ismét alkalmuk a szőlő lisztharmat (oidium) nevű gombabetegségével közelebről megismerkedni. Tapasztalhatunk kellett, hogy a szőlő oidium betegsége is olyan természetű baj, amely, ha nem védekezünk ellene, igen érzékeny károkat okozhat, sőt egész vidékek természetét teljesen tönkre is telteti.

Tapasztaltuk azt is, hogy az oidium a peronosporánál annyiban mégis kevésbé veszedelemes baj, hogy az oidium ellen utólagosan, a betegség tényleges fellépése után is lehet sikeresen védekezni. Oly helyeken azonban, ahol a mult évben az oidium jelenkezett, tanácsos lesz mégis, az idei tavaszon, évszéként alkalmazni a védekezést és nem várni be az oidium fellépését.

Legelőszörül lesz az oidium ellen a peronospora ellen eszközlendő első megelőzés előtt néhány nappal fogamatossítani. Ismételve azonban az oidium ellen csak abban az esetben védekezünk, ha a baj a szőlőgyökökon tényleg jelentkezők. Akkor azonban, minden tévötávás nélkül okvetlen ismeteljük meg a védekezést. Oly országokban, mint p. o. Franciaország, Olaszország, Tirol stb., ahol az oidium már évek óta rendszeren felszokott lépni, egy nyáron a szükséghez képest négyezeróra ször is védekeznek az oidium ellen, mert ha azt előmáslasztán, a szőlőtermelés egyszerűen lehetetlenné válna.

Védekezés szerül kénpört vagy kénmáját használhatunk. A kénpört e célra készült fujtató segélyvel szoktak a szőlőre ráhinteni. A kénpör, mint ilyen nem őli meg az oidiumot, mert a kén, mint tudjuk, igen ártatlan anyag. A kénpörből (büdöskóvirághó) belsőleg is jókora adagot lehet és szoktak is, különösen köhögés ellen bevinni, anélkül, hogy megártanak. Az a gázműv test azonban, mely a kén elégeése által keletkezik, a melyet kénessavnak neveznek s melyet mindenki ismer, mert mikor horót kénéznük (einschlagen) akkor is

kénessavat fejlesztünk. — az már aztán nem valami ártatlan anyag, hanem erős gombólv mérég. A kik a mult nyáron kénpörrel védekeztek az oidium ellen, tapasztalhatták, hogy a behintés után 8—10 nap után érzett a szőlők közt a fojtó kénessav-gáz szaga, jelölül annak, hogy a kénből nem csak akk or, ha meggyújtjuk, hanem akkor is, ha finom por alakjában a levegő hatásának tessük ki, kénes sav fejlődik; csak hogy ily körülmegek között a kénessav fejlődés lassú és ehhez képest az oidium a kénpörözás után 8—10 nap mulva pusztul el.

Ezzel ellentétben a kénmájoldat nem 8—10 nap mulva, hanem azonnal megöli az oidiumot, mert a kénmáj oldattal való permetezés akkor se vez kárba, ha utánna rövid idő mulva eső esik, holt ti ha a kénpörözott szőlőt egy héten belől eső éri, a kénpörözás ismételné kell, mert így a kénpört már az előtt lemossa az eső, mielőtt hatását kifejthette volna. További előnye a kénmáj alkalmazásának, hogy ez könnyen oldódván a vízben, a közönséges permetező gépek segélyével alkalmazhatjuk s külön gépeket, fujtatókat beszerzenünk nem kell. Az oidium ellen való első tavaszi védekezéshez 100 liter vízre 1 kiló kénmáj, a később netalán szükséges permetezésekhez 100 liter vízre 1½ kiló kénmáj vevendő. Ezt a mennyiséget kísérleteleg állapítottuk meg. A kísérletek, melyek alapján a kénmáj az oidium elleni védekezéshez, mint feltétlen biztos és gyorshatású szert ajánlhatjuk, többe közt a következő szőlőtelepeken törtentek: m. kir. állam i. Miklós szőlőtelep, Kecskémét th. város szakra i. szőlőtelep, Helvetia-telep, Maurer-lepez stb.

A kénmáj 1½ kilós, legmentesen lepszert csomagokban kilonként 64 fillért Mayerfi Zoltánnál Kecskeméten rendelhető meg.

A vértetű irtására kitűnő szer a szappanos kénmáj-oldat. 100 liter vízre veszünk 1½ kiló gyantaszappant és ¼ kiló kénmajat. A kénmáj hideg vízben is könnyen oldódik, a gyantaszappant azonban meleg vízben kell feloldani és azon negegen a már előbb elkészített kénmájoldatot hozzákeverni. Az így elkészített oldatbamártott ecsettel (pémzivel) bekenjük a fa vértetés helyeit, de nem árt az egész fát ezzel az oldattal alaposan bepermetezni, mert az a fákon élősködő egyéb rovarokat is elpusztítja.

Szőlőlevelek tápértéke. Újabb vizsgálódások folytán kiderítették, hogy a szőlőlevelek nagyobb mennyiségű fehérjéket tartalmaznak; azért más takarmányeműekkel vegyítve tápláló takarmánynak tekinthető s etetésre alkalmas. E célra permetezett szőlők levelei is használhatóak.

Óltó viasz. Veszünk 3 rész gyantát, 1 rész sárga viaszt és 1 rész fagygut s ezeket mérsékelt melegben felolvasztjuk. Ehhez adunk még kevés szeszt, hogy az óltó viaszt megtartsa, légszágtól könnyen kenhető legyen. A szesz mennyisége határozta meg a lágságot.

MEGHÍVÓ.

A Délvasmegyei Takarékpénztár r.-társaság

Muraszombatban

1900. évi február hó 25-én d. u. 2 órákor

az intézet hivatalos helyiségében

XV. évi rendes közgyűlést

tart,
melyre a t. részvénytulajdonosok tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. A zárszámadás és mérleg előterjesztése, a nyerevénynek felosztása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A kimaradó választmányi tagok helyett ukak és egy felügyelő bizottsági tag választása.
5. Indítvány, az elnök és igazgató állása egyesítettik, az alapszabály 87 és 88. §-gy 89 és 90. §-a e tekintetben módosították, az intézeti ügyesre vonatkozó 106.§-ának épseghben maradása mellett alapszabályilag kimondatik, hogy az intézet ügyesze igazgató-elnök, vagy alnök nem lehet. Ennek elfogadása esetén igazgató-elnök és alnök választása.
6. Esetleg beadandó indítványok.

A t. cz. részvényesek figyelmessé tétetnek, miként a közgyűlésre részvényeiket az alapszabály 72-ik §-a értelmében magukkal hozni sziveskedjenek.

Kelt Muraszombatban, 1900. február hó 8-án.

Az Igazgatóság.

Egy élteesebb elárusító

azonnali belépésre kerestetik. Csak olyanok pályázhatnak, kik jó bizonyítványokkal rendelkeznek, és a német, magyar és vend nyelvet bírják

SIMONITSCH JÁNOS

dohánytőzsde és vegyeskereskedés részére.

RADKERSBURG.

Muraszombartomban a vendéglő összes hozzátartozó épületeivel

örök áron eladó, esetleg bérbé adandó. Az üzlet mérsáros iparral kapcsolatosan van.

Az üzlet jövedelmező. Megvenni, illetve bérbévenni szándékozők a feltételeket a tulajdonossal állapítják meg.

Özy. Marits Károlyné.

5289/893

Árverési hirdetményi kivonat.

A Muraszombati kir. bíróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalkó József végrehajtónak Tudora Gyula végrehajtást szenvedő elleni 232 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a muraszombati kir. bíróság területén lévő Muraszombat község határában fekvő, a muraszombati 618. sz. tjkvben felvett 879 hrsz. birtokra (478 kor) 239 frt, a 169/b. hrsz. 127. házz. birtokra az árverést (602 kor) 301 forintban emellal megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az

1900. évi április hó 2-ik napján

délélt 9 órakor a muraszombati kir. telexkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladati fognak

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₂-át, vagyis (47 kor. 80 fill.) 23 frt 90 kor, (60 kor. 20 fill.) 30 frt 10 kor készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számítandó és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombaton a kir. bíróságánál mint tkkvi hatóságnál, 1900. évi január 24-én

SAÁRY JÓZSEF,
kir. jbró.

TARTOZIK

19 1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróság 1899. évi V. 96/6 sz. végzése következtében Olajos Sándor ügyvéd által képviselt Délvasmegyei Takarékpénztár javára Búcsék Mihály és társai seregházi lakosok ellen (2000 frt) 4000 kor. s jár. erejéig 1899. évi november hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és (775 frt) 1550 korra becsült, csikó, lovak és szarvasmárhák álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbíróság 1899. évi V. 96/7. sz. végzése folytán 4000 kor. tőkekövetelés ennek 1896. évi március hó 15. napjától járó 8° kamatai és eddig összesen 354 kor 82 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Seregházán Búcsék Mihály végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbíróság 1899. évi V. 96/7. sz. végzése folytán 4000 kor. tőkekövetelés ennek 1896. évi március hó 15. napjától járó 8° kamatai és eddig összesen 354 kor 82 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Seregházán Búcsék Mihály végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére

1900. évi február hó 20-ik napjának

délélt 11 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Muraszombaton, 1900. évi február hó 5-én

SZABADFY JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

38/1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróság 1898. évi V. 242. sz. végzése következtében Olajos Sándor ügyvéd által képviselt Délvasmegyei Takarékpénztár javára Búcsék Mihály seregházi lakos ellen (900 kor.) 450 frt s jár. erejéig 1898. évi november hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és (1788 kor.) 894 frtra becsült, csikó, tehének, üsző, lovak, szekerek és sertések álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbíróság 1900. évi V. 35/2. sz. végzése folytán (900 kor.) 450 frt tőkekövetelés ennek 1898. évi augusztus hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összes bírólag már megállapított költségek erejéig Seregháza községben Búcsék Mihály alperes lakásán leendő eszközlésére

1900. évi február hó 20-ik napjának

délutáni 1 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Muraszombaton, 1900. évi február hó 7-én

SZABADFY JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank Részvényársaság mérleg-számlája az 1899. évről.

KÖLTSÉTEK

V a g y o n:		T e l e r:	
Felkötési lapozás	korona	Felkötési lapozás	korona
Pénztár	13312	Részvénytőke	160000
Váltó	208817	Betét	55602
Jelzálogkövetés	15230	Tőkésített kamat	1046
Kezesselt	5980	Hefti betét	4170
Heftbetét	4215	" tőkésített kamat	101
Erlőleg	22	Tartalékalap	47
Felzerelés	4459	" tőkésített kamat	70
(10% leírás után)	445	Visszeszámitott váltó	93596
Folyó számlák	95	Betét kamat 10% adó	116
Váltoóvás-költség	4013	Átmeneti kamat	2022
Részvényesek	55	Nyemremény és veszteség	3384
Részvényesek	36	egyentleg mint nyemremény	38
Alapítási-költség	7105		
(20% leírás)	62		
Hátralékos kamat	617		
"	52		
"	494		
"	434		
"	12		
"	11		
"	98		
Összesen:	320086	Összesen:	320086

Most Lajos s. k.,
főzártnok

Török Ernő s. k.,
elnök

Dr. Kaál Elek s. k.,
nygv. igazgató

Kiss János s. k.,
könyvtár

Jelen mérleg-számlában részletezett eslekvő és szenvedő vagyron alkarrészeket helyeseknek találunk.

Muraszombat, 1900. évi február hó 1-én.

Csissár János s. k.,
felügy. biz. tag

Sómen János s. k.,
felügy. biz. tag

Willinger Károly s. k.,
felügy. biz. tag